

Program vedení a rozvoje

Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy

pro funkční období 2014–2018

*Et laetatus sum in omnibus quoniam antecedebat ista sapientia
et ignorabam quoniam horum omnium mater est.
Sap 7, 12*

Pro volbu kandidáta na funkci děkana do druhého funkčního období představuji program vedení a rozvoje fakulty, který navazuje na program období prvního. Z něho vycházím a pro další období, po zkušenosti minulého působení, považuji za nutné zvýraznit tři témata, která jsou pro další utváření fakulty důležitá. Na ně navazuje část obsahující strategické body vedení a rozvoje fakulty.

VÝCHODISKA

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze je jednou ze sedmnácti fakult, jež mají společné poslání, přispívat k tomu, aby „se ti, jež vyznamená vrozená bystrost a nad ni, stali poznáním věd vzdělanými“ (ze Zakládací listiny Univerzity Karlovy v Praze). Cílem je tedy vzdělání, poučenost, která má na naší fakultě svou specifickou formu moudrosti, zvláště moudrosti Boží.

TRADICE: SOUSTAVNÁ PRÁCE NA SPOLEČNÉ PERSPEKTIVĚ

Tradicí rozumím nejprve způsob, jímž se podávají cenné duchovní obsahy. Ty vznikají jako zcela konkrétní inspirace, jež ovšem – neprojdou-li procesem svobodného podání na jedné straně a svobodného přijetí na straně druhé – nemají automaticky zaručeno, že vydrží a obstojí. Teprve proces úplného podání a přijetí dělá z cenných obsahů skutečné hodnoty. Na hodnotové vědomí se dále úzce váže pravdivost, svoboda a radost. Můžeme pak hovořit o vzniku a přítomnosti symbolického světa či universa, jenž vytváří základní inspirační ambiente. Proti tomu může samozřejmě existovat podání či tradice, která je prostoupena strachem, obavou či zahořklostí, nepřesvědčivostí, výsměchem či lží; takové prostředí bude zásadně demotivační a beznadějné, v němž se snadno uchytí jakákoliv ideologie.

Naše fakulta se hlásí ke křesťanské tradici, která své podání charakterizuje *vírou*: tj. hlubokým hodnotovým vědomím, které ví o svém přesažném původu, je darem Božím. Každá tradice se vyznačuje schopností své hodnotové obsahy předávat z generace na generaci. Víra zde není jen garantem předávaného obsahu, ale zaručuje též svobodné předání a – vždy nové – přijetí křesťanství další generací. Princip víry jako základu svobodného a tvořivého přijetí předávaného dědictví umožňuje naší teologické tradici uchovat přesažný obsah křesťanství ve stálé konfrontaci s novými podněty.

FUNGUJÍCÍ INSTITUCE: KVALITNÍ INSTITUCIONÁLNÍ ZÁZEMÍ

K rozvoji lidského ducha je třeba takové formy organizace, která na jedné straně stanoví pravidla společné práce, na druhé straně dává prostor ke svobodné a tvořivé práci jednotlivců tak, aby byla umožněna a posilována jejich vzájemná spolupráce. Jestliže instituce umožní tematizovat i kritické okamžiky jako konflikty a hledá jejich řešení, neměla by být konfliktnost jediným způsobem, jímž se instituce uplatňuje. Je tu především proto, aby umožňovala souhru a soulad.

Ke svému dobrému fungování instituce potřebuje, aby všichni její členové měli základní povědomí o jejím složení a fungování. Vyžaduje základní (dobrou) *vůli* ke shodě a spolupráci všech zúčastněných. První bolestí či nemocí instituce je, když se nutná distribuce rolí v jedné či několika jejích částech začne chápat jako překážka k dosažení shody natolik, že vede k vytváření povědomí izolovaných skupin: úředníci a studenti, profesorský sbor a studenti, senát a vedení apod. Tento sociální nepokoj až konflikt uvnitř instituce je neblahý, dlouhodobě pak demotivuje jednu, obě či všechny zúčastněné strany a kvalitě instituce škodí. Cesta ven není v konzervování patové situace zdánlivým řešením formou *laciného dealu*, ale trpělivým a vytrvalým hledáním řešení, byť často zpočátku formou kompromisů.

Naše fakulta má svůj institucionální půdorys v zásadě dobře nastavený. Rád bych, aby se v nastávajícím období vzájemná spolupráce ubírala směrem, v němž jednotlivé fakultní orgány a pracoviště budou své poslání vykonávat kvalitně. Každý rok přicházejí na naši fakultu noví studenti a studentky, proto zůstává téma sepětí všech členů akademické obce – formou identifikace s celou fakultou – otázkou dlouhodobě otevřenou.

KATOLICITA JAKO OBSAHOVÁ BOHATOST

Teologie se řadí mezi sapienciální přístupy vědění, tj. pracuje s komplexním charakterem reflektované skutečnosti, vyžaduje životní syntézu a vede kutváření a přetváření skutečnosti. Vykazuje erudici ve svých jednotlivých podoborech: biblistice, filosofii, fundamentální teologii, dogmatické teologii, teologické etice a spirituální teologii, pastorálních oborech a církevních dějinách. Podobně se chovají, *mutatis mutandis*, i ostatní obory naší fakulty: Dějiny křesťanského umění, Dějiny evropské kultury i Aplikovaná etika.

Aby si teologie zachovala svou trvalou inspiraci, svou racionalitu nikdy nenechá redukovat na čistý kalkul, nevydá ji skepsi ani nezaprodá čistému racionalismu. Rozum bude vždy spojený s vírou: „Protože víra je světlo, podněcuje nás, když do ní pronikáme, stále více prozkoumávat horizonty, jež osvětluje, abychom tak lépe znali to, co milujeme. Z této touhy se rodí křesťanská teologie“ (*Lumen fidei*, 36). Teologie je věda, která vyžaduje, aby všechny její obsahy vedly ke společnému sdílení: relace poznání je současně relací lidského vztahu. Proto „teologie sdílí církevní formu víry; její světlo je světlem věřícího subjektu, jímž je církev. Z toho vyplývá, že teologie *slouží* víře křesťanů, pokorně opatruje a prohlubuje víru všech, zvláště prostých věřících“ (tamtéž).

Teologie na naší fakultě má být proto ve znamení opravdové otevřenosti, k níž nás vede katolicita víry, a faktického, široce založeného přátelství, k němuž nás vede univerzalita víry církve. I zde, co platí o teologii, platí i o ostatních oborech. V posledních letech se podařilo navázat celou řadu kvalitních vztahů s tuzemskými i zahraničními pracovišti. Trend postupného navazování přátelských vztahů, které se odrážejí v kvalitě odborné práce na našich pracovištích, je proto třeba zachovat, nadále o něj pečovat a rozvíjet jej.

Bohatost tradice naší fakulty se postupně skládá z toho nejlepšího, čím prošla, navíc sama navazuje na velmi dlouhou teologickou tradici. Principem této tradice je Boží moudrost spojená s vírou. Dynamika moudrosti má participativní ráz: člověk je svébytným subjektem moudrosti, která je nicméně účastí na moudrosti Boží, a následně se také o moudrost dělí s ostatními. Zde je základ „katolické“ schopnosti dělit se o moudrost se všemi (Mdr 7,13). Učinit z fakulty křižovatku toho, co je v našich oborech nosné a nejlepší, není nikterak malý úkol. Myslím, že nemáme jinou volbu, pokud chceme fakultě přinést to nejlepší.

STRATEGICKÉ BODY

V této části programu uvádím základní body směřování, které ze současné situace fakulty vycházejí a předvídají její rozvoj. Spíše než o rozpracovaný plán jde o záměry a trendy, které je dle mého názoru třeba rozvíjet.

FUNKČNOST JEDNOTLIVÝCH ORGÁNŮ FAKULTY

- Zhodnotit a zlepšit činnost a funkčnost základních orgánů fakulty: Akademického senátu, včetně komisí, Děkana a oddělení děkanátu včetně agend jednotlivých proděkanů, Vědecké rady a Disciplinární komise.
- Pokračovat v rozvoji kateder jako samostatných pracovišť.

VĚDECKÁ A TVŮRČÍ ČINNOST

- V rámci již existujících vědeckých projektů vytipovat témata, která budou v rámci programu PRVOUK P01 a UNCE fakultou zvláště podporována. Rozvoj vědeckých projektů musí zahrnovat též zahraniční spolupráci.
- Vypracovat akreditace pro habilitační a profesorské řízení v nosných oborech naší fakulty.
- Podporovat u kmenových akademických pracovníků, s přihlédnutím k rozvoji oborů, kariérní rozvoj ve formě habilitačního a profesorského řízení.
- Vypracovat ucelenou koncepci práce s doktorandy, včetně jejich zahraničního působení.
- Odborné fakultní periodikum – AUC Theologica – stabilizovat a dále rozvíjet.

VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

- Připravit reakreditaci oboru Teologie.
- Pokračovat ve stabilizaci studijní agendy.
- Zlepšit studijní standardy (pomůcky, výstupy, doba studia, hodnocení).
- Pro širší veřejnost nabízet kurzy celoživotního vzdělávání.

VNITROFAKULTNÍ PROSTŘEDÍ

- Zaměstnanci fakulty představují základ fungování fakulty a jejího života. Bude třeba zrevidovat (s využitím metodiky AVEPRO), popř. opravit základní étos činnosti pracovníků fakulty.

- Fakulta má vedle stabilních zaměstnanců také svou poměrně rychle se měnící část sestávající ze studentů a studentek, jež představují vnitřně diferencovanou skupinu (studenti denního studia, dálkového studia, doktorandi). Vedle vzdělávací činnosti se dostává komplexnější přípravy na budoucí povolání jen studentům-kandidátům kněžství v Arcibiskupském semináři. Ostatním studentům je k dispozici fakultní kaplan a psychologický poradce. V součinnosti se studentskou komorou akademického senátu bude třeba základní studentské zázemí, po všech stránkách, stabilizovat a dále rozvíjet.
- Fakulta je instituce, kam rok co rok přichází velká skupina nových studentů. Je třeba promyslet koncepci získávání nových studentů.
- Zatím zcela stranou zůstává stále rostoucí skupina studentů-absolventů. Bude třeba vymyslet formu komunikace, aby absolventi mohli s fakultou zůstat v kontaktu.

VZTAHY FAKULTY NAVENEK

- Je třeba vytvořit ucelený obraz, který fakulta v oblasti odborných vztahů má, a na jeho základě pracovat na dlouhodobé koncepci odborné spolupráce jak z řad akademických pracovníků, tak studentů.
- Vytvořit fungující agendu PR
- Rozvíjet oblast společensko-církevních vztahů
- Pečovat o kulturně-osvětové vztahy
- Úzce spolupracovat s Nadačním fondem Arnošta z Pardubic

DALŠÍ ROZVOJ FAKULTY

- Knihovna: Na prvním místě je třeba i nadále rozvíjet knižní fond na základě cíleně získávaných financí z vědeckých a rozvojových projektů. Dále je třeba rozvíjet přístup do databází a propojenost s ostatními knihovnami. Je třeba též revidovat, popř. aktualizovat výpůjční řád.
- V oblasti informačních technologií bude třeba podle stanoveného harmonogramu postupně obnovovat jednotlivé segmenty fakultního systému. Rozvoj SISu probíhá celouniverzitně.
- Prostorové uspořádání neočekává v nejbližším období zásadnější změny. Časové uspořádání fakulty se postupně stabilizuje v závislosti na nově otevřených oborech a jejich časových požadavcích.
- Způsob financování fakulty stabilizovat nejen získáváním stabilních zdrojů v kombinaci s jednorázovými či grantovými prostředky, ale též jasnými pravidly při jejich spotřebě.

ThLic. Prokop Brož, Th.D.

V Praze 16. září 2013